

DAGSORDEN 2025

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 17-09-2025 10:00
Sted: KOMBIT, H8, lokale Vadehavet

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

1.	Siden sidst.....	3
2.	Drøftelsessager	4
2.1.	Det aktuelle arbejde med Fællesoffentlig Digital Arkitektur	4
2.2.	Digital suverænitæt og handlefrihed	5
2.3.	Digital handlefrihed i regi af det fællesoffentlige arbejde om genbrug af software	8
2.4.	Pilotdrift af sammenhængende forløb for udsatte børn og unge	11
2.5.	Dataunderstøttelse på beredskabsområdet	13
2.6.	Digitale forpligtigelser til stærkere velfærd – Kommunernes Digitaliseringsstrategi 2026-2030	15
2.7.	Fælles it-driftsenheder	16
2.8.	Dialog med KL's direktion	19
3.	Eventuelt.....	20

1. Siden sidst

2. Drøftelsessager

2.1. Det aktuelle arbejde med Fællesoffentlig Digital Arkitektur

SAG-2024-04074 Vibeke Normann

Baggrund

Sag indbragt af	Digitaliseringsstyrelsen
Strategisk ophæng	Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029
Arkitekturperspektiv	Strategi
Processtatus	Strategien er vedtaget i juni 2025, og initiativer og projekter skal beslattes i 2H/2025.

Under Udvalget for Arkitektur og Standarder arbejder man med en række projekter og produkter, herunder Den fællesoffentlige digitale arkitektur. Arbejdet udføres i samarbejde mellem Staten, Danske Regioner og KL.

Det nuværende strategiske ophæng er 'Digitalisering der løfter - fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022 – 2025', som nu pr. 1 januar 2026 afløses af 'Sammen griber vi de digitale muligheder' – Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2026-2029.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager præsentationen til efterretning
- giver input til arbejdet med at realisere den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029

Sagsfremstilling

På mødet vil kontorchef Nikolai Tronche Bülow, Kontor for Teknologi og Data, Digitaliseringsstyrelsen, præsentere den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029, som omfatter i alt 12 initiativer, fordelt disse 4 fokusområder:

1. En brugervenlig digital offentlig sektor
2. En ansvarlig og værdiskabende anvendelse af ny teknologi
3. Et sammenhængende digitalt fundament
4. Et fælles samarbejde om øget digital suverænitet og digital udvikling i Europa

Præsentationen vil fokusere på initiativ 6 'Sammenhæng gennem fælles it-arkitektur', som er en del af fokusområde 3 'Et sammenhængende digitalt fundament'.

Bemærk, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger konkrete forslag til realisering af initiativet, men Arkitekturrådet opfordres til at give input til dette.

Bilag

[Sammen griber vi de digitale muligheder](#). Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029

2.2. Digital suverænitet og handlefrihed

SAG-2025-03105 Anne Kathrine Fjord-Marschall, Søren Nørgaard Madsen og Søren Frederik Bregenov-Beyer

Baggrund

Sag indbragt af	Digitaliseringspolitik, KL
Strategisk op-hæng	Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2026-2029, Initiativ 12
Arkitekturperspektiv	Strategi og Infrastruktur
Processtatus	Strategien er vedtaget i juni 2025. Initiativerne skal operationaliseres i 2H/2025

Kommunerne er i høj grad digitaliserede og bruger effektive og brugervenlige løsninger. Men på flere områder er de også meget afhængige af nogle få, store teknologivirksomheder. Afhængigheden skaber udfordringer for kommunerne, der blandt andet oplever usikkerhed i forhold til, om ikke-europæiske leverandører lever op til europæisk lovgivning, eller om vi risikerer, at der pludselig bliver slukket for vores systemer. Samtidig oplever mange kommuner, at visse leverandører udnytter betydelig markedsdominans til stigende licenspriser og yderligere afhængigheder. Mange kommuner oplever det vanskeligt at gennemskue – og realisere – egentlige exitplaner/-muligheder, da det potentielt kan have store både økonomiske, drifts- og kvalitetsmæssige konsekvenser.

Der er derfor behov for handling på flere niveauer for at opnå større digital handlefrihed for kommunerne

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter de oplevede udfordringer med manglende handlefrihed i egen kommune
- drøfter eventuelle særlige hensyn i det fremadrettede analysearbejde

Sagsfremstilling

Med den geopolitiske sikkerhedssituation er udfordringerne med brugen af store – bl.a. amerikanske – teknologivirksomheder kommet højt på den politiske dagsorden. Både EU, Regeringen og kommunerne taler i stigende grad om at sikre Europas og Danmarks digitale suverænitet.

Mange kommuner er i dag afhængige af produkter fra de store teknologivirksomheder – Microsoft, Google, Amazon mfl. – fordi en stor del af deres digitale systemer er tæt integreret med disse virksomheders produkter og infrastrukturer. Det gælder både ift. bl.a. cloudtjenester, operativsystemer og softwareplatforme. Løsningerne som ofte er brugervenlige og hvor virksomhederne investerer store summer i innovation. Men konsekvensen er, at de enkelte kommuners handlemuligheder ift. leverandørerne er meget begrænset.

./.

Udfordringerne med brugen og afhængighed af de store teknologivirksomheder rummer flere problemstillinger af forskellig karakter. Problemerne er ofte sammenvævede og optræder forskelligt i den offentlige debat. Bilag 1 skitserer et bud på en typologi for problemerne, som de fremstår i en kommunal kontekst. Udfordringer er bl.a.:

- **Sikkerheds- og geopolitiske udfordringer:** Brugen af store, udenlandske tech-virksomheder skaber sårbarhed for kommunerne, bl.a. fordi leverandørerne er underlagt udenlandske love og interesser.
- **Værdipolitiske udfordringer:** Store tech-virksomheder deler ikke nødvendigvis de værdier og regler, som gælder i Danmark og EU
- **Økonomiske udfordringer:** Når få leverandører dominerer markedet, bliver det dyrere og sværere for kommuner at skifte og tilpasse sig.

Flere myndigheder undersøger muligheder for at øge handlefriheden – og forbereder sig på eventuelt nedbrud

Både i Danmark og udlandet har der i mange år været udviklet og anvendt Open Source-løsninger som en af vejene til at åbne handlefrihed. Både i enkelte kommuner og i OS2-samarbejdet. Det har dog ofte været i forbindelse med mindre løsninger, og ikke som decideret strategi i indkøb generelt.

Nu er der dog sket et ryk. Flere udenlandske myndigheder i bl.a. Frankrig og Tyskland er nu i gang med en større omlægning af både software og hardware på området. I Danmark er både det generelle arbejde med styrkelse af cyber- og informationssikkerhed samt beredskab i gang. Mange kommuner

lægger planer for, hvad man gør, hvis der pludselig bliver slukket for et centralt it-system. Andre kommuner begynder at overveje exit-strategier til om-lægning af it-systemer.

Samtidig har enkelte kommuner taget første skridt til at omlægge mindre dele af deres it-portefølje. I Aarhus Kommunes afdeling for Kultur og Borger-service påbegyndte man i efteråret 2024 et skift fra amerikanske Microsoft Azure til den tyske cloud-tjeneste Hetzner. Og i Københavns Kommune er der igangsat en analyse af den nuværende afhængighed af tech-giganter med henblik på at vurdere mulighederne for alternativer, herunder også open source-løsninger. Digitaliseringsministeriet har ligeledes igangsat et forsøg med anvendelse af alternativer til Microsoft-systemer hos en række medarbejdere.

Samtidig har EU et stigende fokus på problemstillingen, primært ud fra sikkerhedspolitiske og konkurrencemæssige hensyn. Der er allerede igangsat en lang række regulatoriske tiltag, og senest er der planlagt kæmpe investeringer på området, som skal fremme europæiske løsninger og konkurrenceevne. Et eksempel er "AI-Kontinentet", som er en 200 mia. euro investering i at fremme AI udvikling i Europa.

Flere veje i de fælles indsatser

Løsningsmulighederne afhænger af, hvilke problemer der primært skal adresseres i et fremadrettet arbejde med at sikre den digitale handelfrihed. Nogle af grebene kan være en styrket brug af den fælleskommunale rammearkitektur og af Open Source-produkter. Kommunernes arbejde med oprettelsen af 4-5 fælles driftsfællesskaber kan også spille en rolle her, da det må forventes at skift af leverandører og større lokal kontrol vil stille større krav til kommunernes it-organisationer. At gå sammen med forhandlingskraft – som i forbindelse med monopolbruddet – kan også være en vej. Mulighederne vil være forskellige i forhold til de mangeartede elementer i kommunernes samlede it-understøttelse med bl.a. mindre applikationer til fiberinfrastruktur. Pga. problemstillingens kompleksitet og de mange hensyn vil det være afgørende med handling på flere niveau. I EU, nationalt, fælleskommunalt og i enkelte kommune.

I regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029's initiativ 12 er det aftalt, at vi i fællesskab og bl.a. med udgangspunkt i erfaringer fra de mange forsøg, der lige nu gøres rundt om i den offentlige sektor med at tage alternativer i brug, skal støtte myndigheders frigørelse fra få, store leverandører og generelt leverandør lock-in.

Det er aftalt at analysere og kortlægge de afhængigheder, som myndighederne står i, og at komme med anbefalinger til tiltag til at understøtte myndighedernes muligheder for uafhængighed. Derudover vil de fællesoffentlige parter analysere udvalgte myndigheders teknologivalg, fremme overblik over alternative udbydere og tjenester samt arbejde for at skabe øget markedspluralitet og konkurrence, med henblik på at reducere leverandørafhængighed, økonomiske sårbarheder og støtte myndighedernes suverænitet over egne løsninger og data. Arbejdet går i gang fra september.

Som inspiration til drøftelsen af det kommende arbejde med at analysere og kortlægge afhængigheder og igangsætte initiativer til at skabe uafhængighed vil digitaliseringschef Marie Gottlieb Danneskiold-Samsøe, Ringsted Kommune, dele kommunens perspektiv på udfordringer og løsninger.

Bilag

Problemfeltet for digital handlefrihed, KL, august 2025

2.3. Digital handlefrihed i regi af det fællesoffentlige arbejde om genbrug af software

SAG-2025-00718 Line Laudrup

Baggrund

Sag indbragt af	Digitale projekter, Borgerservice og It-arkitektur, KL
Strategisk op-hæng	Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi 2026-2029, Initiativ 12
Arkitekturperspektiv	Strategi og Infrastruktur
Processtatus	Strategien er vedtaget i juni 2025. Initiativerne skal operationaliseres i 2H/2025

Dagsordenen om digital suverænitet og handlefrihed har fået øget politisk opmærksomhed. Mange af de problematikker, der rejses i den offentlige debat om blandt andet offentlige myndigheders afhængighed af proprietære softwareløsninger og bindinger til specifikke leverandører arbejdes der allerede med. Det fællesoffentlige Udvalg for Arkitektur og Standarder (UAS) har siden 2021 prioriteret en række indsatser, som KL har drevet på vegne af de fællesoffentlige parter med formålet at fremme genbrug af software i den offentlige sektor.

Indstilling

Sekretariatet indstiller at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter hvorledes de allerede opnåede erfaringer og gennemførte analyser og indsatser om digital handlefrihed kan danne grundlag for den kommende indsats i regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029
- Giver forslag til yderligere indsatser med henblik på øget genbrug af software i den offentlige sektor ud fra et ønske om digital handlefrihed og de identificerede gevinster forbundet dermed.

Sagsfremstilling

EU's Interoperabilitetsforordning og ambitionerne om digital suverænitet i EU understreger vigtigheden af, at medlemslandene har ejerskab over den software, de anvender. Ambitionen har også siden 2018 været en del af den fællesoffentlige digitale arkitekturs (FDA) princip om at fremme sammenhæng, innovation og effektivitet ved at *"undgå afhængighed af leverandører og proprietære teknologier"*. Et af de fem principper for it-projekter i staten, lyder, at *"allerede indkøbte eller udviklede løsninger skal genbruges i videst muligt omfang"*. Danmark har desuden siden 2019 været medlem af Digital Nations¹ og forpligtet sig til at *"arbejde hen imod at opfylde følgende principper [om] ... open source ... at skabe fremtidige offentlige systemer, manua-ler og standarder som open source, som kan deles mellem deltagerne"*.

Med udgangspunkt i den nuværende fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, ambitionerne i EU og Danmarks internationale forpligtelser samt erfaringer fra navnlig OS2-fællesskabet har KL og Digitaliseringsstyrelsen siden 2021 arbejdet med at styrke rammerne for genbrug af software i den offentlige sektor ved hjælp af videndeling, vejledning, kortlægning, anbefalinger, analyser og etablering af fælles standarder.

Formålet med indsats om øget genbrug af software

Danske myndigheder investerer massivt i digitalisering, og der er et stort behov for, at digitale løsninger er fleksible, sammenhængende og bygget til genbrug og forandring. Formålet med projektet er at understøtte, at offentlige myndigheder så vidt muligt undgår løsninger, der skaber afhængighed af specifikke leverandører og teknologier og, hvor det er relevant, anvender bæredygtige open source-komponenter, der understøtter uafhængighed og handlefrihed og sikrer bedre udnyttelse af samfundets ressourcer.

Udvalget for Arkitektur og Standarder (UAS) vurderer, at der i Danmark er behov for en styrkelse af rammerne for at arbejde med open source i form af

1 [Digital Nations Charter 11/2021.docx](#)

rådgivning, udstilling, kommunikation, udvikling, kvalitetssikring og vedligeholdelse af open source-software og undersøger mulighederne for etablering af et nationalt Open Source Program Office² med udgangspunkt i erfaringerne fra OS2.

Tidligere og aktuelle leverancer i projektet

Projektet udarbejdede i 2021 en vejledning samt tjekliste om brug af open source i den offentlige sektor til offentlige myndigheder, der ønskede at blive klogere på, hvordan open source kan bruges lokalt.

I 2023 bestilte projektet rapporten '*Software Reuse through Open Source Software in the Public Sector*', udarbejdet af forskere fra RISE Institute of Sweden og Open Forum Europe. Rapporten kortlægger politik og praksis for genbrug af software i 15 digitalt modne lande. Formålet er at støtte det kommende arbejde med genbrug af software og open source i Danmark og rapporten kan bruges til at støtte strategiske beslutninger fx en vision for genbrug af software og open source. På sigt kan rapporten også bidrage til at skabe en strategi med konkrete tiltag for at fremme genbrug af software i den offentlige sektor. Projektets referencegruppe³ foreslog samme år en række indsatser for øget genbrug af software i den offentlige sektor, som projektet har arbejdet med siden.

I 2024 gennemførte projektet med inddragelse af it-virksomheden Strongminds, OS2, Københavns Kommune og Aarhus Kommune et review af den hollandske indberetningsløsning *Signalen* med henblik på genbrug i en danske kontekst. Signalen er open source-software, udviklet af og for hollandske kommuner til håndtering og fordeling af offentlige indberetninger (fx vedr. fejl og mangler til en kommune). Formålet med pilotprojektet vedrørende Signalen var at identificere og dokumentere, hvad der skal til for at tilpasse systemet til danske forhold, fx danske kommuner, og var både et review af kode samt af forretningsmæssig kompatibilitet. Afrapporteringen beskriver, hvordan software kan overdrages og bringes i anvendelse på tværs af EU fra en myndighed til en anden herunder gevinster og udfordringer herved.

Projektet fik i 2024 godkendt referencegruppens forslag til indsatser for øget genbrug af software i den offentlige sektor, der kan igangsættes eller søges

² [Definition of Open-Source Program Office \(OSPO\) - Gartner Information Technology Glossary](#)

³ Projektets referencegruppe består af repræsentanter fra: Klimadatastyrelsen, Statens IT, KOMBIT, Aarhus Kommune, Ishøj Kommune, Favrskov Kommune, OS2, Sundhedsdatastyrelsen, Odense Kommune, Erhvervsstyrelsen, Digitaliseringsstyrelsen og KL

fremmet i de kommende år. UAS har derudover godkendt projektets Roadmap og referencegruppens vision og principper for arbejdet med genbrug af software. I 2025 har UAS bedt projektet om at:

- udarbejde en analyse af rammer for etablering af et nationalt *Open Source Program Office* (OSPO) som et open source-kompetencecenter og strategisk enhed for governance, rådgivning og koordinering af open source og genbrugsløsninger.
- udarbejde et katalog, som synliggør kendte softwareløsninger med stort genbrugspotentiale, som kan anvendes af offentlige myndigheder
- udarbejde en standard for videndeling om genbrugelige løsninger med henblik på at etablering af et katalog over offentlig kode.

Formålet med indsatsen er at skabe en bæredygtig og uafhængig digital infrastruktur i den offentlige sektor ved hjælp af open source-licenser og -praksisser, der sikrer juridisk og teknisk mulighed for genbrug og videreudvikling med henblik på at understøtte sammenhæng, innovation og effektiv ressourceudnyttelse.

Den opbyggede viden og de opnåede erfaringer fra de omtalte projekter i perioden 2021-2025 vil indgå i initiativ 12 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029, jf. sag 2.2.

Alle leverancer ligger tilgængeligt på Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside ([Introduktion til vejledning om brug af open source i den offentlige sektor | Fællesoffentlig Digital Arkitektur](#)).

2.4. Pilotdrift af sammenhængende forløb for udsatte børn og unge

SAG-2023-00231 Anne Kathrine Fjord-Marschall og Mie Bjerre

Baggrund

Sag indbragt af	Digitaliseringspolitik, KL, og KOMBIT
Strategisk ophæng	Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022-2025
Arkitekturperspektiv	Jura Opgaver Information
Processtatus	Pilotdrift af løsningen kører indtil 1.10.25. I 2026 etableres en permanent løsning. Der er afsat 23 mio. kr. til dette formål.

I regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for 2022-2025 gennemføres fra april til september 2025 en pilotafprøvning mellem PPR og børne-/familieafdelingerne i fem kommuner i Region Nordjylland, Børne- og unge-psykiatrien i Region Nordjylland samt 10-15 lægehuse med henblik på bedre datadeling på tværs af myndigheder. Datadelingen skal understøtte sammenhængende forløb for udsatte børn og unge og deres familier.

I den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029 er det besluttet at udbrede piloten til hele landet, evt. suppleret med flere data/målgrupper.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status til efterretning
- giver input til den videre proces

Sagsfremstilling

KOMBIT har i samarbejde med bl.a. KL, regionerne og PLO samt relevante ressortministeriet ledet et pilotprojekt fra sommeren 2024. Fra 1. april 2025 har pilotdriften været i gang i Region Nord. Dermed har 15 lægeklinikker, 279 medarbejdere i børne- og ungdomspsykiatrien og 276 medarbejdere i kommunernes PPR- og familieafdelinger anvendt MedCom-korrespondance, samt haft adgang til udvalgte data fra de andre parter som bl.a. kontaktoplysninger og information om, hvorvidt barnet eller den unge har en sag i pågældende myndighed.

Projektet har taget udgangspunkt i eksisterende data og i vid udstrækning afvendt eksisterende infrastruktur.

./. Vedhæftet er bl.a. arkitekturen for pilotprojektet.

I den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029 er det besluttet at udbrede projektet i hele landet. Projektet skal anvende erfaringerne med de juridiske og tekniske løsninger, som er afprøvet gennem pilotafprøvningen til gavn for hele landet.

Projektet er ved at blive designet, herunder arkitektur, tidsplan, udbredelsesstrategi mv. Projektet får som udgangspunkt to hovedspor:

- 1) skalering af datadeling på tværs af myndigheder, herunder almen praksis, børne- og ungepsykiatrien samt kommunernes PPR og børne-/familieafdelinger, til hele landet,
- 2) undersøge og vurdere muligheden for at udstille flere relevante data, udbrede løsningen til at omfatte voksenområdet og tilbud på socialområdet, ligesom det skal vurderes, om data skal udstilles til borgere på Mit Overblik og eventuelt sundhed.dk.

Evaluerings – forberedelse til det fremadrettede projekt

Evaluerings af piloten er nu under forberedelse. Fokus bliver på afklaring af relevansen, effekten og udfordringer vedrørende de nye oplysninger og kommunikationsveje, samt at give input til, hvad vi skal gøre på en klogere måde ved den nationale udbredelse - juridisk, teknisk, organisatorisk mv.

Der er allerede en række kendte, tekniske forbedringsforslag som blev fra-valgt i forbindelse med pilotdriften, da bl.a. KOMBIT kunne "håndholde" flere processer med de få aktører, men som det vil være afgørende at få tilpasset til en national udrulning. Det drejer sig om fx automatisk organisationsdata fra SOR i SAPA, automatisering af tests, bedre filtrering i 'Aftaleoversigten' og i SOR-data, bedre arbejdsgange og understøttelse af korrespondancer, samt forbedring af svartid ved opslag.

På mødet præsenteres de indledende erfaringer fra pilotprojekt og dermed også indledende bud på tilpasninger af pilotprojektet frem mod national udbredelse.

Bilag

Pilotdrift af sammenhængende forløb for udsatte børn og unge, KOMBIT, Regionspsykiatrien i Region Nord og PLO, august 2025

2.5. Dataunderstøttelse på beredskabsområdet

SAG-2025-02439 Mie Mester og Sofie Kofoed Led

Baggrund

Sag indbragt af	Klima & Fælleskommunale Samarbejder, KL
Strategisk op-hæng	Økonomiaftale 2026
Arkitekturperspektiv	Information
Processtatus	Et eftersyn af beskyttelsesrum indgår i Økonomiaftalen 2026. Udvikling af begrebs- og datamodel for beskyttelsesrum sker i perioden august-oktober.

Forsvarets Efterretningstjeneste har skærpet trusselsbilledet mod Danmark. Det er især fokus på cyber- og sabotageangreb, som kan resultere i forsyningssvigt og IT-nedbrud. Herudover er der fortsat trusler mod mennesker og infrastruktur ved klimahændelser.

Regeringen og KL blev med Økonomiaftalen for 2026 enige om at gennemføre et eftersyn af eksisterende beskyttelsesrum.

På den baggrund vurderer sekretariatet, at der er behov for en bredere data-understøttelse af området, hvor erfaringerne med registrering af beskyttelsesrum kan danne afsæt for standardisering, kvalitetssikring og modernisering af både data og adgangsstyring.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager orientering om arbejdet med dataunderstøttelse af beredskabsopgaver til efterretning
- kommer med input til, hvilke data og processer der bør prioriteres på beredskabsområdet

Sagsfremstilling

Flere af de kommunale forvaltninger har ansvar for beredskabsområdet. Trusselsbilledet introducerer nye beredskabsopgaver, bl.a. i relation forsyningssvigt og på sigt evt. krigstid. Bilateralt med det almene hjemmeberedskab har kommunerne et særligt stort ansvar for sårbare borgere.

For at imødesee en eventuel renovering af offentlige beskyttelsesrum, skal disse efterses i de kommende år. Det er en ressourcetung opgave for kommunerne, hvor digital understøttelse bliver et centralt element. Arbejdet viser behov for:

- **Fælles begrebsdefinitioner og datamodel** – så registreringer og eftersyn sker efter faste kriterier, som undergår fælleskommunal- og fællesoffentlig høring i samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen
- **Data i fællesoffentlige databaser** – så oplysninger kan anvendes på tværs af kommuner, beredskaber og statslige myndigheder.
- **Integration til fællesoffentlig infrastruktur** – fx via GeoFA, som har plads til mange typer beredskabsdata.
- **Effektiv selvbetjening og rapportering** – så kommunerne får let adgang til data, og andre myndigheder og anvendere kan få den nødvendige information.

Sekretariatet i Klima & Fælleskommunale Samarbejder, KL, planlægger at anvende ovenstående tilgang til andre dele af beredskabet, fx klimahændelser, forsyningskriser og epidemier.

Sekretariatet vurderer, at digitalisering af beredskabsområdet både vil styrke kommunernes evne til at opbygge viden på området, planlægge håndtering af hændelsesscenarier, løse opgaverne effektivt og samtidig skabe tryghed og transparens for borgerne.

Den førstkommande opgave med dataunderstøttelse af beskyttelsesrum sker efter KL's ønske på baggrund af objektive kriterier. KL samarbejder med Styrelsen for Samfundssikkerhed med at udvikle en tjekliste til kommunernes eftersyn.

KL arbejder sideløbende for at udvikle databasen GeoFA under GeoDanmark til at rumme registrering af dato om beskyttelsesrum. Dette arbejde sikrer sammenhæng med øvrige beredskabsdata, der planlægges placeret i GeoFA. Konkret udvikler sekretariatet en fællesoffentlig begrebs- og data-model for planlægning af pladser til større, udendørs arrangementer. Denne standard kan anvendes i fremtidige ansøgningsportaler og som samarbejdsværktøj for de myndigheder, der skal give tilladelser til afholdelse af festivaler, stævner og folkemøder.

Fremtidige opgaver kan byde på fysisk håndtering af klimahændelser, forsyningssvigt og epidemier.

2.6. Digitale forpligtigelser til stærkere velfærd – Kommunernes Digitaliseringsstrategi 2026-2030

SAG-2025-03201 Gitte Duelund Jensen og Morten Bue Rath

Baggrund

Sag indbragt af	Digitale projekter, Borgerservice & It-arkitektur, KL
Strategisk ophæng	Kommunernes Digitaliseringsstrategi 2026 – 2030
Arkitekturperspektiv	Strategi
Processtatus	Strategien er vedtaget af KL's bestyrelse i maj 2025

KL lancerede Kommunernes Digitaliseringsstrategi 2026 – 2030 *Digitale forpligtigelser til stærkere velfærd* den 19. maj 2025. Strategien sætter retning for, hvordan kommunerne i fællesskab løfter den digitale omstilling gennem prioriterede fælles initiativer. Midlerne til strategien kommer fra det kommunale bloktilskud og afsættes på Finansloven.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter muligheder og perspektiver inden for strategiens fem hovedspor

- Giver input til de initiativer, der skal operationalisere strategiens hovedspor

Sagsfremstilling

Strategien udmøntes gennem disse fem spor

1. *Styrk transformation med teknologi og AI*
Bedre adgang til AI og digitale løsninger skal give nye muligheder for alle
2. *Udbred teknologi der løfter velfærden*
Teknologi skal frigøre tid og forbedre velfærden. Data skal styrke beslutninger
3. *Accellerer digital grøn omstilling*
Data skal drive klimainsatsen, energieffektivisering og smart arealforvaltning.
4. *Skab moderne administration og service*
Digitalisering skal lette administrationen, styrke økonomistyring og give borgere bedre service
5. *Øg digital sikkerhed og sammenhæng*
Det skal være lettere at være en digital kommune og styrk fundamentet for sammenhæng og sikkerhed

I andet halvår 2025 forberedes arbejdet med en operationalisering af de strategiske ambitioner. Prioritering af initiativer vil tage afsæt i, at initiativerne skal understøtte de reformer som kommunerne arbejder med – det kan både indeholde udviklings- og implementeringsaktiviteter. Dermed skal initiativerne have et anvendelsesorienteret perspektiv, og der skal arbejdes med klare anbefalinger og forpligtende aftaler.

Governance-modellen skal sikre kommunal inddragelse og medejerskab gennem strategisk og operationel deltagelse fra kommuner, fx via styregrupper, projektarbejde og rådgivning på chefniveau. Det forudsættes desuden, at projekterne løbende drøftes i KL's kontaktudvalg, politiske udvalg og bestyrelse for at sikre politisk forankring og træffe beslutninger om eksempelvis forpligtende implementering af fælles tiltag.

2.7. Fælles it-driftsenheder

SAG-2025-02755 Christian Christensen

Baggrund

Sag indbragt af	Digitale projekter, Borgerservice & It-arkitektur, KL
Strategisk op-hæng	Økonomiaftale for 2026
Arkitekturperspektiv	Strategi og Infrastruktur
Processtatus	Organisering af kommunernes arbejde er i proces pr. august 2025. Aftalens mål skal være nået inden udgangen af 2027.

Cybersikkerhed var et centralt tema i årets økonomiaftale. Det blev aftalt i økonomiaftalen, at kommunerne senest den 1. januar 2027 skal etablere 4-5 kommunale it-serviceorganisationer, som inden udgangen af 2027 skal overtage kommunernes server- og netværksdrift

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Drøfter muligheder og perspektiver ved den indgåede aftale
- Drøfter de væsentligste sikkerhedsrelaterede hegnspæle som enhederne skal løfte, afgrænset til netværks- og serverdrift
- Giver input til den videre proces

Sagsfremstilling

I økonomiaftalen for 2026 er det aftalt, at kommunerne senest den 1. januar 2027 vil etablere sig i nye, tværkommunale samarbejder i form af 4-5 kommunale "it-serviceenheder" med geografisk udgangspunkt i regionerne. De nye it-serviceorganisationer oprettes som kommunale enheder og skal inden udgangen af 2027 overtage kommunernes helt basale it-driftsansvar ift. drift af server- og netværksinfrastruktur. Der er ligeledes aftalt "en fælles ambition" om, at enhederne herefter gradvist kan overtage driften af brugerstyring og monitorering, pc'er og øvrigt slutbrugerudstyr samt servicedesk og support frem mod 2030.

Siden aftalen blev indgået ultimo maj er arbejdet med at sikre etablering af 4-5 driftsenheder gået i gang. Aftaleteksten er som bekendt meget kort og der ligger ikke yderligere materiale eller tilkendegivelser fra Regeringen, som arbejdet kan læne sig op ad. Der er således en del ubekendte, som der skal tages stilling til og findes svar på.

Forinden økonomiaftalen, har PA udarbejdet en analyse i regi af den forrige økonomiaftale, der peger på, at der er gode erfaringer med fælles forpligtende samarbejder i det kommunale og statslige landskab, som kommunerne med fordel kan tage udgangspunkt i for at spare ressourcer og/eller løfte den samlede kvalitet via professionalisering og stærkere faglige fællesskaber

PA arbejder med "Basis IT" og "Applikations IT". Fokus i PA-analysen er på Basis IT, der dækker drift af netværk og servere, klargøring og udlevering af enheder, brugerstyring samt IT-support. Digitaliseringsindsatser, herunder også indkøb og anskaffelse af fagsystemer og enheder til understøttelse af vel-færdsorganisationerne, er en del af Applikations IT og ikke en del af PA's modeller.

Den aftalte model i årets økonomiaftale er mere omfangsrig i enhedernes størrelse end i de foreslåede modeller i PA-analysen. Det var imidlertid magtpålgende for Regeringen, at netop denne model skulle gennemføres med henvisning til cyber-truslerne mod Danmark. Det er derfor KL's opfattelse, at modellens omfang og hastighed er båret af den sikkerhedspolitiske dagsorden. På den lange bane vil fællesskaberne forventeligt skabe gevinster i forhold til sikkerhedsindsatsen, sammenlignet med de 98 individuelle IT-driftsorganisationer. Der er også en forventning om, at der vil være stor-driftsfordele over tid, som kan bruges til at investere i sikkerhedstiltag.

Det vurderes at blive en meget stor opgave for kommunerne at skulle gennemføre inden udgangen af 2027. De vigtigste opgaver vil fra start være at skabe overblik over opgaven, herunder et detaljeret kommunalt billede over IT-aktiver, at skabe et målbillede for den fremtidige netværks- og serverdrift, at afklare hvor ens de 4-5 enheder skal være, samt at finde passende organiserings-former for de nye enheder.

Organisering af arbejdet

I forlængelse af aftalen er der ved at blive nedsat en national styregruppe, med Finansministeriet og KL for bordenden i et delt formandskab. Det er forventningen, at der via denne styregruppe kan sikres forventningsafstemning med Finansministeriet ift. forståelse af aftalen. Styregruppen forventes at bestå af deltagere fra Finansministeriet, Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, Indenrigs og sundhedsministeriet statens IT, samt KL, en kommunal repræsentant fra hver KKR-område og en repræsentant for de kommunale it-chefer.

Økonomi

Det er aftalt, at der i 2026 afsættes 45 mio. kr. og i 2027 50 mio. kr. til imple-

mentering af de nye it-serviceorganisationer. I tilknytning til det, en ekstraordinær lånepulje på 90 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027-2029 til implementering af de nye it-serviceorganisationer. I økonomiaftalen fastholdes også et besparelspotentiale ved fælles it-drift, som identificeret i PA-analysen, der angiver et besparelspotentiale på 210-265 mio. kr. årligt, som fastholdes i kommunerne.

2.8. Dialog med KL's direktion

MOD-2024-00166 Vibeke Normann

Baggrund

'Dialog med KL's direktion' er et fast punkt på It-Arkitekturrådets møder og har direktør Christian Harsløf som deltager.

Punktet har til formål at understøtte, at arkitekturdrøftelser og -anbefalinger og den generelle digitaliseringsdagsorden kommer tættere på KL's direktion.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager direktionens orientering til efterretning.

Sagsfremstilling

Direktør Christian Harsløf orienterer på mødet om nyt fra KL's direktion.

3. Eventuelt